

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Geografia
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	EGEP-R0-100, EGEp-R0-200, EGEp-R0-300, EGEp-R0-400
<i>Termin egzaminu:</i>	15 maja 2026 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	26 czerwca 2026 r.

Ogólne zasady oceniania

Ten dokument zawiera **zasady oceniania** oraz **przykłady** poprawnych rozwiązań zadań otwartych.

W zasadach oceniania określono zakres wymaganej odpowiedzi: niezbędne elementy odpowiedzi i związki między nimi.

Przykładowe odpowiedzi do zadań otwartych **nie są** ścisłym wzorcem oczekiwanych sformułowań. **Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania** – również te nieprzewidziane jako przykładowe odpowiedzi w zasadach oceniania.

- Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
- Gdy do jednego polecenia zdający podaje kilka odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a inne – błędne, nie otrzymuje punktów za żadną z nich.
- Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o zasadniczych brakach w rozumieniu omawianego zagadnienia i zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje zero punktów.
- Rozwiązanie zadania na podstawie błędnego merytorycznie założenia uznaje się w całości za niepoprawne.
- W rozwiązaniach zadań rachunkowych oceniane są: metoda (przedstawiony tok rozumowania), wykonanie obliczeń i podanie wyniku z odpowiednią dokładnością i jednostką.

Zadanie 1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne¹	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 1.3) Zdający odczytuje [...] cechy środowiska przyrodniczego [...] na podstawie map: topograficznej [...]. III etap edukacyjny 1.4) Zdający identyfikuje położenie i charakteryzuje odpowiadające sobie obiekty geograficzne na fotografiach [...] oraz mapach topograficznych.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B3

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 1.3) Zdający odczytuje [...] cechy środowiska przyrodniczego [...] na podstawie map: topograficznej [...]. III etap edukacyjny Zdający: 1.2) odczytuje z map informacje przedstawione za pomocą różnych metod kartograficznych; 1.8) analizuje i interpretuje treści map ogólnogeograficznych, tematycznych, turystycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – przedstawienie dwóch poprawnych cech środowiska przyrodniczego.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r., poz. 977, z późn. zm., Dz.U. z 2014 r. poz. 803, Dz.U. z 2016 r. poz. 895).

Przykładowe odpowiedzi

- Szlak przebiega pod górę.
- Szlak przebiega przez obszar o dużych deniwelacjach.
- Fragmenty szlaku poprowadzono doliną rzeczną.
- Fragmenty szlaku przebiegają po stokach wzniesień.
- Fragmenty szlaku przebiegają przez tereny leśne.
- Trasa przecina potoki.

Zadanie 3. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 3.2) Zdający wskazuje przyczyny nierównomiernego rozkładu temperatury powietrza i opadów.

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i dwa poprawne uzasadnienia z odniesieniem do różnych elementów klimatu Beskidu Śląskiego.
- 1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i poprawne uzasadnienie z odniesieniem do jednego elementu klimatu Beskidu Śląskiego.
- 0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozstrzygnięcie

B

Przykładowe uzasadnienia

- Wraz ze wzrostem wysokości n.p.m. następuje wzrost opadów atmosferycznych (w postaci śniegu).
- Wraz ze wzrostem wysokości n.p.m. następuje spadek średniej temperatury powietrza (co sprzyja dłuższemu zaleganiu pokrywy śnieżnej).

Zadanie 4. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. IV. Pozyskiwanie [...] informacji na podstawie różnych źródeł informacji [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 5.6) Zdający charakteryzuje zjawiska wietrzenia fizycznego [...] oraz opisuje produkty i formy powstałe w wyniku tych procesów.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i poprawne wyjaśnienie odnoszące się do przebiegu właściwego procesu w opisanych warunkach termicznych.

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozstrzygnięcie

wietrzenie mrozowe

Przykładowe wyjaśnienie

Zamarzanie (i rozmarzanie) wody opadowej w szczelinach skalnych prowadzi do rozsadzania skał.

Zadanie 5. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony Zdający: 5.5) charakteryzuje główne procesy wewnętrzne prowadzące do urozmaicenia powierzchni [...]; 5.6) charakteryzuje zjawiska wietrzenia [...] oraz opisuje [...] formy powstałe w wyniku tych procesów; 5.7) opisuje [...] efekty erozji i akumulacji wodnej [...], lodowcowej [...].

Zasady oceniania

2 pkt – dwa poprawne przyporządkowania w każdym wierszu w tabeli.

1 pkt – dwa poprawne przyporządkowania w jednym wierszu w tabeli.

albo

1 pkt – po jednym poprawnym przyporządkowaniu w każdym wierszu w tabeli.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Uwaga:

Nie uznaje się odpowiedzi, jeśli zdający wpisze w danej komórce więcej liter niż wynika to z polecenia.

Rozwiązanie

A, C
B, E

Zadanie 6.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 5.8) Zdający wykazuje wpływ cech budowy geologicznej i działalności człowieka na grawitacyjne ruchy masowe (obrywanie, spływanie, osuwanie).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się do cechy fliszu karpackiego.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Występowanie pochylonych (sfałdowanych) warstw skalnych (piaskowców i łupków) sprzyja grawitacyjnemu przemieszczaniu się skał wzdłuż stoku.
- Występowanie łupków absorbujących wodę przyczynia się do powstawania powierzchni poślizgu.

Zadanie 6.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony III. Proponowanie rozwiązań problemów występujących w środowisku geograficznym [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 5.8) Zdający wykazuje wpływ cech budowy geologicznej i działalności człowieka na grawitacyjne ruchy masowe (obrywanie, spływanie, osuwanie).

Zasady oceniania

1 pkt – przedstawienie dwóch poprawnych sposobów.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Ograniczenie obciążenia stoku przez unikanie lokalizowania zabudowy.
- Ograniczenie wycinki drzew na stoku.
- Obsadzenie stoku roślinami o silnym systemie korzeniowym.
- Stabilizacja zbocza za pomocą np. kotw, kolumn.
- Stabilizowanie osuwiska (np. geowłókniną).
- Zmniejszenie wibracji i wstrząsów spowodowanych np. robotami ziemnymi, ruchem pojazdów, wystrzałami.
- Odprowadzenie wód gruntowych i powierzchniowych poza obręb osuwiska (wykonanie odwodnienia).
- Projektowanie dróg poza obszarem osuwiskowym.
- Tworzenie tuneli (zamiast dróg na powierzchni).

Zadanie 7.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 1.3) Zdający odczytuje [...] cechy środowiska przyrodniczego [...] na podstawie map: topograficznej [...]. III etap edukacyjny 1.4) Zdający identyfikuje położenie i charakteryzuje odpowiadające sobie obiekty geograficzne na fotografiach [...] oraz mapach topograficznych.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FP

Zadanie 7.2. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 2.4) Zdający oblicza wysokość górowania Słońca w dowolnym miejscu na Ziemi w dniach równonocy i przesileń [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawny odczyt szerokości geograficznej, poprawny sposób obliczenia wysokości górowania Słońca i poprawny wynik.

1 pkt – poprawny sposób obliczenia wysokości górowania Słońca bez poprawnego wyniku (odczyt szerokości geograficznej z mniejszą dokładnością niż 1' lub błąd rachunkowy).

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanieSzerokość geograficzna $49^{\circ}41'$

$$h_{gS} = 90^{\circ} - \varphi + \delta$$
, gdzie: h_{gS} – wysokość górowania Słońca po południowej stronie nieba
 φ – szerokość geograficzna
 δ – deklinacja Słońca

$$h_{gS} = 90^{\circ} - 49^{\circ}41' + 0^{\circ}$$

$$h_{gS} = 40^{\circ}19'$$

Wysokość Słońca: $40^{\circ}19'$ *Uwaga:*

Jeśli zdający przyjmie do obliczeń wartość długości geograficznej odczytaną z mapy albo wartość szerokości geograficznej spoza mapy, to otrzymuje 0 pkt.

Zadanie 8. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 2.7) Zdający wyjaśnia przyczynę występowania [...] zaćmień Słońca i Księżyca.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

D

Zadanie 9.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 5.5) Zdający charakteryzuje główne procesy wewnętrzne [...] – wulkanizm, plutonizm, ruchy skorupy ziemskiej, wstrząsy tektoniczne [...].

Zasady oceniania

1 pkt – przedstawienie poprawnej przyczyny.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- To trzęsienie ziemi miało miejsce w strefie (Pacyficznego Pierścienia Ognia), gdzie zachodzi subdukcja.
- Ruch płyt tektonicznych prowadzi do naprężeń mas skalnych, które co jakiś czas rozładowują się w postaci trzęsień ziemi.
- Na styku płyt tektonicznych doszło do przesunięć dużych mas skalnych.
- Wybuchy wulkanów (podmorskich).

Zadanie 9.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie [...] wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 5.5) Zdający charakteryzuje główne procesy wewnętrzne [...] – wulkanizm, plutonizm, ruchy skorupy ziemskiej, wstrząsy tektoniczne [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie przyczyny wezwania ludności do ewakuacji.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Mieszkańców wybrzeża Wyspy Północnej wezwano do ewakuacji ze względu na zagrożenie w postaci zjawiska tsunami (wysokiej fali o dużej sile niszczącej, zwłaszcza w strefie wybrzeży).

Zadanie 10.1. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 3.2) Zdający wskazuje przyczyny nierównomiernego rozkładu temperatury powietrza i opadów.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wyjaśnienie zawierające odpowiednie powiązanie przyczynowo-skutkowe, z odniesieniem do obu stacji.

1 pkt – poprawne wyjaśnienie zawierające odpowiednie powiązanie przyczynowo-skutkowe, z odniesieniem do jednej stacji.

albo

1 pkt – odpowiedź zawierająca poprawny czynnik przyczyniający się do różnicy w opadach atmosferycznych między stacjami A i B.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Stacja A jest położona na wybrzeżu, wzdłuż którego płynie zimny prąd morski. Ten prąd jest przyczyną spadku temperatury powietrza i osłabienia parowania, więc przyczynia się do niższych sum opadów atmosferycznych niż w stacji B położonej w głębi lądu.
- Stacja B jest położona na większej wysokości n.p.m., co przyczynia się do występowania wyższych sum opadów atmosferycznych niż na stacji A położonej na wybrzeżu.
- Stacja B jest położona bliżej strefy klimatów równikowych, która charakteryzuje się wyższymi opadami atmosferycznymi. Stacja A jest położona w strefie klimatów zwrotnikowych.
- Stacja B jest położona na obszarze, przez który w grudniu i w styczniu przechodzi międzyzwrotnikowa strefa zbieżności, która sprzyja powstawaniu opadów atmosferycznych. Do stacji A nie dochodzi międzyzwrotnikowa strefa zbieżności.

Zadanie 10.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 4.4) Zdający rozpoznaje i opisuje cechy ustrojów rzecznych wybranych rzek.

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Zambezi
prostego

Zadanie 10.3. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 4.12) Zdający opisuje na przykładach następstwa nieracjonalnej gospodarki wodnej w wybranych regionach świata [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się wpływu deforestacji na zmiany przepływów.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Wylesianie przyczynia się do zwiększenia parowania wody opadowej, więc w porze suchej przepływy są mniejsze.
- Deforestacja dorzecza przyczynia się do zmniejszenia retencji (zasobów wody w dorzeczu), więc w porze suchej przepływy są mniejsze.

Zadanie 10.4. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 2.3) Zdający wskazuje konsekwencje ruchów Ziemi.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FP

Zadanie 11. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 4.8) Zdający [...] ocenia przyrodnicze i gospodarcze znaczenie wód podziemnych. IV etap edukacyjny – zakres podstawowy 3.1) Zdający formułuje problemy wynikające z eksploataowania zasobów [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie spadku wydajności ujęcia U2.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Eksploatacja piasków i żwirów do głębokości zaznaczonej na rysunku doprowadzi do powstania leja depresji i zmniejszy wydajność ujęcia U2, ale nie powinna wpłynąć na ujęcie U1, które pobiera wodę z większej głębokości.
- Bardziej zmniejszy wydajność ujęcia U2, gdyż woda jest pobierana z mniejszej głębokości.

Zadanie 12.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony Zdający: 9.1) wyjaśnia wpływ czynników przyrodniczych [...] na rozwój rolnictwa; 9.2) wykazuje zależności między rodzajami produkcji rolnej a warunkami naturalnymi [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 12.2. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 9.2) Zdający wykazuje zależności między rodzajami produkcji rolnej a warunkami naturalnymi [...].

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne konsekwencje dla środowiska przyrodniczego.

1 pkt – jedna poprawna konsekwencja dla środowiska przyrodniczego.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Ograniczenie procesów erozyjnych na stoku.
- Ochrona gleby przed erozją wodną.
- Zapobieganie ruchom masowym.
- Zmniejszenie tempa spływu powierzchniowego.
- Wielokrotne wykorzystanie wody, która spływa niżej.

Zadanie 13.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 12.3) Zdający wskazuje obszary występowania podstawowych zasobów naturalnych [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PF

Zadanie 13.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 12.3) Zdający wskazuje obszary występowania podstawowych zasobów naturalnych [...]. IV etap edukacyjny – zakres podstawowy 3.1) Zdający formułuje problemy wynikające z eksploatacji zasobów [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A1

Zadanie 13.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony III. Proponowanie rozwiązań problemów występujących w środowisku geograficznym [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 12.3) Zdający wskazuje obszary występowania podstawowych zasobów naturalnych [...]. III etap edukacyjny 6.8) Zdający wykazuje konieczność ochrony środowiska przyrodniczego [...], proponuje konkretne działania na rzecz jego ochrony [...].

Zasady oceniania

1 pkt – przedstawienie dwóch propozycji zagospodarowania wyrobiska.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Pokrycie wyrobiska roślinnością (zadarnienie, zadrzewienie).
- Zalanie wyrobiska wodą i stworzenie zbiornika wodnego.
- Przekształcenie w miejsce rekreacji (wybudowanie strzelnicy).

Zadanie 14. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 5.7) Zdający opisuje [...] efekty erozji i akumulacji wodnej [...], lodowcowej [...].

Zasady oceniania

1 pkt – podanie dwóch poprawnych cech.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Obecność doliny U-kształtnej.
- Występowanie misy jeziornej.
- Występowanie wału moreny czołowej.
- Występowanie kotła polodowcowego (wypełnionego wodą jeziora).

Zadanie 15. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 3.1) wyjaśnia mechanizm cyrkulacji powietrza w [...] wyższych szerokościach geograficznych oraz opisuje przebieg procesów pogodowych [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się do strefy zachmurzenia.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Duże zachmurzenie przyczynia się do zmniejszenia nasłonecznienia (uśłonecznienia), więc temperatura powietrza w pochmurny dzień jest niższa niż przy bezchmurnym niebie, co zmniejsza amplitudę dobową temperatury powietrza.
- W nocy chmury utrudniają wypromieniowanie ciepła, więc temperatura powietrza nie spada tak znacznie jak podczas bezchmurnej nocy, co zmniejsza amplitudę dobową temperatury powietrza.

Zadanie 16. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 6.3) Zdający wyjaśnia zróżnicowanie formacji roślinnych na Ziemi [...] przyporządkowuje typowe gatunki flory [...] dla poszczególnych stref krajobrazowych Ziemi. III etap edukacyjny 3.4) Zdający [...] wykazuje wpływ klimatu na zróżnicowanie roślinności i gleb na Ziemi.

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

A

mniejsze

Zadanie 17. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony II. Analiza i wyjaśnianie problemów demograficznych społeczeństw. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 11.1) Zdający [...] wyjaśnia zmiany kształtu piramidy wieku i płci ludności Polski wraz z rozwojem gospodarczym oraz porównuje ją z innymi państwami.

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne wiersze w tabeli.

1 pkt – dwa poprawne wiersze w tabeli.

albo

1 pkt – jedna poprawna kolumna w tabeli.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A	Nigeria
C	Litwa
B	Stany Zjednoczone

Zadanie 18. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony II. Analiza i wyjaśnianie problemów demograficznych społeczeństw. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 8.7) Zdający przedstawia procesy urbanizacyjne na świecie [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się do wartości współczynnika urbanizacji w państwach podanych w tabeli.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Te państwa znajdują się w fazie nadurbanizacji / urbanizacji pozornej (polegającej na nadmiernym wzroście miast w odniesieniu do poziomu rozwoju gospodarczego).
- W tych państwach ubodzy mieszkańcy obszarów peryferyjnych migrują do slumsów (*favelas*) w obrębie dużych aglomeracji miejskich w poszukiwaniu pracy.
- Obecność wielkich miast (zespołów miejskich), liczących po kilka – kilkanaście milionów mieszkańców, przyczynia się do wysokiego udziału ludności miejskiej w tych państwach.
- Rozwój w tych krajach zmechanizowanego rolnictwa plantacyjnego sprzyja ograniczeniu zatrudnienia na wsi i migracji do miast.

Zadanie 19.1. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia [...] człowieka [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony Zdający: 8.11) charakteryzuje zróżnicowanie religijne ludności świata [...]; 8.12) wskazuje przyczyny i konsekwencje upowszechniania się wybranych języków na świecie. 7.3) Zdający odczytuje na mapach aktualny podział polityczny.

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Brazylia

Indonezja

Nigeria

Zadanie 19.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres podstawowy 2.3) Zdający opisuje główne obszary upraw i chowu zwierząt na świecie, wyjaśnia ich zróżnicowanie przestrzenne.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzasadnienie dwoma argumentami odnoszącymi się do warunków przyrodniczych sprzyjających rolnictwu.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- W tym państwie występuje klimat monsunowy.
- Żyzne gleby w delcie rzeki sprzyjają uzyskiwaniu wysokich plonów.
- Nizinne (równinne) ukształtowanie terenu przekłada się na łatwiejsze prowadzenie prac polowych.
- Duże zasoby słodkiej wody sprzyjają uprawie ryżu w Bangladeszu.
- Całoroczny okres wegetacyjny (wysokie temperatury, wysokie nasłonecznienie) sprzyja produkcji rolnej.

Zadanie 20. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 12.2) Zdający wskazuje zmiany strukturalne zachodzące w polskim rolnictwie.

Zasady oceniania

2 pkt – dwa poprawne argumenty odnoszące się do przemian w gospodarce po 1989 r.

1 pkt – jeden poprawny argument odnoszący się do przemian w gospodarce po 1989 r.
albo

1 pkt – podanie dwóch zmian przedstawionych w tabeli.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Przejście po 1989 r. na gospodarkę rynkową sprzyjało inwestowaniu w działy przemysłu i usług wytwarzające produkty, na które jest popyt, co spowodowało upadek nierentownych wielkich zakładów przemysłowych i spadek zatrudnienia w przemyśle.
- Napływ inwestycji zagranicznych przyczynił się do wzrostu wydajności produkcji, co spowodowało spadek zatrudnienia w przemyśle i w rolnictwie.
- Postęp technologiczny, który umożliwił mechanizację i automatyzację w rolnictwie i w przemyśle, przyczynił się tam do zmniejszenia zatrudnienia.
- Wzrost dochodów ludności przyczynił się do wzrostu zapotrzebowania na usługi, co przełożyło się na wzrost zatrudnienia w tym dziale gospodarki.
- Dezindustrializacja przyczyniła się do spadku udziału pracujących w przemyśle do 2015 r.
- Reindustrializacja przyczyniła się do wzrostu udziału pracujących w przemyśle po 2015 r.

Zadanie 21. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony II. Analiza i wyjaśnianie problemów demograficznych społeczeństw.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 11.5) Zdający wyjaśnia zmiany procesów urbanizacyjnych [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wyjaśnienie zawierające odniesienie do liczebności populacji i do poziomu urbanizacji w obu województwach.

1 pkt – poprawne wyjaśnienie zawierające odniesienie do liczebności populacji i do poziomu urbanizacji w jednym województwie.
albo

1 pkt – poprawne wyjaśnienie zawierające odniesienie do liczebności populacji w obu województwach.
albo

1 pkt – poprawne wyjaśnienie zawierające odniesienie do poziomu urbanizacji w obu województwach.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

W województwie śląskim urodzeń było więcej niż w województwie podkarpackim, gdyż to województwo zamieszkuje więcej osób. W województwie śląskim dominują urodzenia w mieście, co wynika z wysokiego poziomu urbanizacji. W województwie podkarpackim liczba urodzeń na wsi i w mieście jest zbliżona, co wynika z niższego poziomu urbanizacji niż w województwie śląskim.

Zadanie 22. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 12.2) Zdający wskazuje zmiany strukturalne zachodzące w polskim rolnictwie.

Zasady oceniania

2 pkt – dwa poprawne wiersze w tabeli.

1 pkt – jeden poprawny wiersz w tabeli.

albo

1 pkt – jedna poprawna kolumna w tabeli.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

podkarpackie	C
śląskie	A

Zadanie 23.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 12.2) Zdający wskazuje zmiany strukturalne zachodzące w polskim rolnictwie.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się do różnicy w strukturze użytków rolnych.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

W województwie podlaskim występuje większy udział użytków zielonych (gruntów podmokłych wykorzystywanych jako łąki i pastwiska) niż w województwie dolnośląskim, co sprzyja rozwojowi chowu bydła i większej produkcji zwierzęcej.

Zadanie 23.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 12.1) Zdający ocenia poziom wykorzystania warunków naturalnych na podstawie wielkości i rodzajów produkcji rolniczej [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się do dwóch typów gleb i do obu województw.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- W strukturze gleb w województwie zachodniopomorskim czarne ziemie stanowią niewielki udział, a w województwie lubelskim jest więcej gleb wysokich klas bonitacyjnych, takich jak czarnoziemy (gleby brunatne, rędziny), stąd większe plony w województwie lubelskim.
- W województwie zachodniopomorskim jest wysoki udział gleb bielcowych i gleb płowych na utworach polodowcowych, stąd niższe plony niż województwie lubelskim.
- Spośród podanych województw tylko w województwie lubelskim występują czarnoziemy i rędziny, co przyczynia się do większych plonów w tym województwie.

Zadanie 24. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie [...] wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 7.3) Zdający odczytuje na mapach aktualny podział polityczny. 9.2) Zdający wykazuje zależności między rodzajami produkcji rolnej a warunkami naturalnymi i rozmieszczeniem ludności [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne uporządkowanie właściwych państw według dwóch kryteriów.

1 pkt – poprawne uporządkowanie właściwych państw według jednego kryterium.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Zadanie 25. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 9.2) Zdający wykazuje zależności między rodzajami produkcji rolnej a warunkami naturalnymi i rozmieszczeniem ludności oraz charakteryzuje różne typy rolnictwa na świecie.

Zasady oceniania

2 pkt – dwa poprawne wiersze w tabeli.

1 pkt – jeden poprawny wiersz w tabeli.

albo

1 pkt – jedna poprawna kolumna w tabeli.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

kawowiec	D
drzewo oliwne	A

Zadanie 26. (0–3)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 12.4) Zdający porównuje wielkość i strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce i innych państwach świata.

Zasady oceniania

3 pkt – poprawne przedstawienie dwóch różnic i poprawne wyjaśnienie.

2 pkt – poprawne przedstawienie jednej różnicy i poprawne wyjaśnienie.

albo

2 pkt – poprawne przedstawienie dwóch różnic.

1 pkt – poprawne przedstawienie jednej różnicy.

albo

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Różnice w zakresie przyrodniczych czynników lokalizacji:

- Elektrownie pływowe są lokalizowane na wybrzeżu morza u ujścia rzek, a elektrownie szczytowo-pompowe mogą być lokalizowane w głębi lądu.
- Elektrownie pływowe są lokalizowane w pobliżu akwenów o dużej amplitudzie pływów, a w przypadku elektrowni szczytowo-pompowych wielkość amplitudy pływów nie ma znaczenia.
- Elektrownie szczytowo-pompowe są lokalizowane na obszarach o dużych deniwelacjach, a w przypadku elektrowni pływowych deniwelacje nie mają znaczenia.
- Elektrownie szczytowo-pompowe są lokalizowane na krawędziach wysoczyzn (stokach wzniesień), a elektrownie pływowe w dolinach rzek w pobliżu ich ujścia do morza.
- Często elektrownie szczytowo-pompowe wykorzystują jezioro jako jeden z dwóch zbiorników wodnych niezbędnych do funkcjonowania, a w elektrowniach pływowych wykorzystuje się wody morskie.

Wyjaśnienie:

Elektrownia szczytowo-pompowa w okresie małego zapotrzebowania na energię elektryczną w ciągu doby pompuje wodę ze zbiornika dolnego do zbiornika górnego, co się przekłada na zużycie energii elektrycznej (a w okresie wysokiego zapotrzebowania woda jest spuszczana ze zbiornika górnego do zbiornika dolnego, dzięki czemu możliwe staje się wytwarzanie energii elektrycznej).

Zadanie 27. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 12.8) Zdający przedstawia zróżnicowanie sektora usług w Polsce [...]. III etap edukacyjny 6.7) Zdający [...] wyjaśnia zróżnicowanie gęstości i jakości sieci transportowej w Polsce [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FP

Zadanie 28.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 1.3) Zdający odczytuje i opisuje cechy środowiska [...] społeczno-gospodarczego (np. [...] szlaki transportowe) [...]. 9.8) Zdający wskazuje wpływ czynników lokalizacji przemysłu na rozmieszczenie i rozwój wybranych branż. III etap edukacyjny 10.9) Zdający [...] na przykładzie strefy Sahelu [...] uzasadnia potrzebę racjonalnego gospodarowania [...].

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne argumenty.

1 pkt – dwa poprawne argumenty.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Argument odnoszący się do warunków środowiska geograficznego Nigru:

- Niger nie ma dostępu do morza, więc przesyłanie rud uranu transportem morskim jest niemożliwe.
- W Nigrze gęstość sieci kolejowej jest bardzo niska, ograniczona tylko do południowej części kraju, co wyklucza możliwość transportu rud uranu koleją w kierunku Europy.
- W Nigrze niedobór tranzytowych, utwardzonych dróg przekłada się na utrudnienie wywozu rud uranu ciężarówkami o dużych gabarytach.

Argumenty odnoszące się do cech transportu lotniczego:

- Transport lotniczy jest szybki, dzięki czemu skraca się czas transportu rud uranu.
- Transport lotniczy jest bezpieczniejszy niż transport lądowy (a następnie morski), gdyż zmniejsza ryzyko wypadku (przejęcia ładunku przez nieuprawnione osoby).

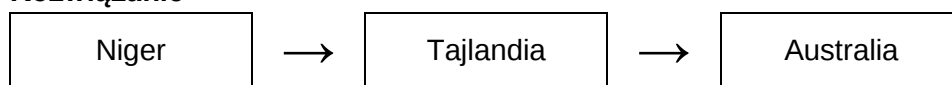
Zadanie 28.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka.	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 7.1) Zdający wyróżnia kryteria podziału państw według PKB na jednego mieszkańca oraz Wskaźnika Rozwoju Społecznego (HDI). IV etap edukacyjny – zakres podstawowy 2.1) Zdający klasyfikuje państwa na podstawie analizy wskaźników rozwoju społecznego i gospodarczego; wyróżnia regiony bogate i biedne (bogatą Północ i biedne Południe) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uporządkowanie państw.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie**Zadanie 29. (0–1)**

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka [...]. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony 12.2) Zdający wskazuje zmiany strukturalne zachodzące w polskim rolnictwie.

Zasady oceniania

1 pkt – przedstawienie poprawnej przykładowej przyczyny zmiany struktury gospodarstw rolnych.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Wzrost specjalizacji gospodarstw rolnych.
- Wzrost produkcji biopaliw.
- Stosowanie reguł Wspólnej Polityki Rolnej UE (preferujących produkcję roślinną).
- Wzrost zapotrzebowania na produkty roślinne (wynikający ze zmiany nawyków żywieniowych).

Zadanie 30.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	Zdający: 9.8) wskazuje wpływ czynników lokalizacji przemysłu na rozmieszczenie i rozwój wybranych branż; 9.13) analizuje kierunki geograficzne i strukturę towarową eksportu i importu w wybranych państwach.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 30.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...].	Zdający: 9.8) wskazuje wpływ czynników lokalizacji przemysłu na rozmieszczenie i rozwój wybranych branż; 9.13) analizuje kierunki geograficzne i strukturę towarową eksportu i importu w wybranych państwach.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i poprawne wykazanie wpływu warunków środowiska geograficznego Japonii na saldo we właściwej grupie towarów.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozstrzygnięcie

B

Przykładowe odpowiedzi

Do salda ujemnego w grupie surowców mineralnych i paliw przyczynia się:

- wysoki popyt generowany przez drugi sektor gospodarki w Japonii.
- wysoki popyt na rynku paliw wśród mieszkańców Japonii.
- niedobór w zakresie eksploatacji krajowych złóż surowców w Japonii.